

de Honduras Zwarte Leguaan ernstig bedreigd

De Honduras Zwarte Leguaan (*Ctenosaura melanosterna*) kreeg in 2007 van de IUCN (International Union for the Conservation of Nature) de status "**Critically Endangered**". De populatie-omvang wordt geschat op minder dan 2500 volwassen dieren en het is daarmee één van zwaarst-bedreigde hagedissensoorten. De soort komt op nog slechts op twee locaties voor, in de Aguan valei, op het vasteland van Honduras, en op het eiland Cayos Cochinos vlak voor de Atlantische kust van Honduras.

Tot voor kort was het leefgebied op het kleine onbewoonde eiland Cayos Cochinos 'veilig' voor de daar levende 268 Honduras Zwarte Leguanen. Het ligt in een beschermd natuurgebied dat beheerd wordt door het **Honduras Coral Reef Fund**.

Echter, in 2007 tekende het Coral Reef Fund een miljoenencontract met de TV-maatschappij Magnolia. Magnolia verwierf de rechten om op het eiland het reality programma "L'isola dei famosi" op te nemen. In dit programma worden bekende Italianen voor weken op het eiland neergezet en moeten zij zichzelf redden.

Het maken van dit programma brengt een behoorlijke schade toe aan het eiland. Zo worden er met een landingsvaartuig voertuigen, generators en zeecontainers aan land gebracht. Dit gebeurt precies op de plek waar de Leguanen nesten graven om hun eieren in te leggen. Het gaat niet alleen om de verstoring van de dieren, door de druk van het materieel op het zand worden nesten en eieren verpletterd.

Maar de schade reikt verder. De omvangrijke opname-faciliteiten voor het programma op een klein eiland vlak bij Cayos Chochinos hebben er toe geleid dat de zeeschildpadden daar geen nesten meer graven en geen eieren meer leggen. Een lange elektriciteitskabel tussen Cayos Chochinos en dit kleine eiland zorgde ervoor dat er een groot stuk koraalrif werd afgeschuurd en vernietigd. De kabel ligt los in het water en gaat met de deining mee. De medewerkers aan het programma schieten 'als tijdverdrijf' vogels. Tijdens elke opnameperiode verdwijnen er plastic jerrycans (water) en etensbakjes in de zee en in de jungle van het eiland. Beide eilanden hebben het zwaar te verduren.

Niemand schijnt zich deze problematiek aan te trekken. Onderzoekers houden hun mond uit angst voor verwijdering van het eiland. De politiek, de wetenschap en de natuurorganisaties in Europa hebben er geen aandacht voor. Niemand schijnt zich druk te maken om het verdwijnen van dieren en planten en hele natuurgebieden in derdewereldlanden ten behoeve van reality-programma's voor de Europese TV-kijkers.

Voor miljoenen kopen productiemaatschappijen natuurgebieden in de derde wereld voor het vermaak op de Europese TV-zenders. Ook in Nederland draaien dit soort programma's, denk maar aan Expeditie Robinson, De Schat van Oranje, Meisjes in de Jungle. Wij houden ons hart vast bij al die programma's en dan met name voor de aanslag op de natuur.

Terwijl zich in Nederland de anti-dierhouderij-lobby sterk maakt om de dierhouderij uit te roeien, worden duizenden soorten in hun voortbestaan bedreigd door de vernietiging van hun habitat door de mens. Het zijn de "soortspecialisten" die ervoor kunnen zorgen dat ze een laatste kans op overleven hebben. Zij bouwen de kennis op over hun soorten, zij proberen met hun kweekprogramma's bij te dragen aan de "back-up populaties" (captive conservation) voor als de mens het in de natuur weer eens helemaal verknoeit. Het zijn telkens weer de dierhouders die met hun kennis en ervaring de herintroductie mogelijk maken nadat biotoofofherstel wordt ingezet.

Het wordt tijd dat de journalistiek 'de reality' van de reality-programma's eens gaat zien, de tijd dringt want het volgende TV-series staan alweer op stapel. Wellicht dat de houderij en kweek van bijzondere diersoorten daarmee ook in een wat ander daglicht komt te staan. Voorlopig nog zijn gebrek aan kennis en inzicht en vooral, kortzichtigheid, troef in politiek Nederland.

**René Gaal,
Studbookkeeper *Ctenosaura melanosterna*, ESF,
Conservation Officer, Dutch Iguana Foundation (S.D.G.L.).**